

Pokyny pro zákazníka - příprava, balení a označování vzorků pro stanovení emisí formaldehydu a těkavých organických látek (VOC)

Základní požadavky na vzorky

Vzorky musí být připraveny zákazníkem nebo jím pověřeným subjektem v souladu s ČSN EN ISO 16000-11 Vnitřní ovzduší – Část 11: Stanovení emisí těkavých organických látek ze stavebních materiálů a nábytku – Odběr, uchovávání a úprava vzorků (únor 2007).

Zkušební laboratoř (ZL) nemá technické podmínky k tomu, aby mohla sama připravovat zkušební vzorky ve formě použitelné přímo k testování emisí. Pouze zákazník je tedy přímo zodpovědný za způsob přípravy resp. výroby vzorků, jeho odběr a případné úpravy, které by vždy měly vyhovovat požadavkům citované normy. Pokud není možné tyto a následující požadavky splnit, je nutné předem konzultovat problémy s odborným pracovníkem zkušební laboratoře (OP ZL).

Příprava resp. výroba vzorků

Vzorek musí být připraven zákazníkem nebo jím pověřeným subjektem dokumentovaným standardním technologickým postupem (v termínu předem dohodnutém s OP ZL). Vzorek může být odebrán z běžné produkce nebo může být vyroben v poloprovozních podmínkách (v rámci např. ověřovací série) nebo připraven v laboratorních podmínkách např. jako součást vývoje nového výrobku.

Vzhledem k rozměrům odběrové komory jsou přijímány plošné vzorky o přibližných rozměrech 20 x 30 cm a tloušťce do 2 cm. Skutečná velikost musí být vypočtena na základě reálného použití výrobku. Rozměry a počet kusů je nutné konzultovat předem s OP ZL.

V normativních přílohách k ČSN EN ISO 16000-11 je možné nalézt detailní postupy pro odběr a přípravu zkušebních vzorků podle jednotlivých typů stavebních výrobků.

Nakládání se vzorky

Vzorky musí být pečlivě chráněny před chemickým znečištěním nebo fyzikálními vlivy, např. před extrémním působením tepla, světla a vlhkosti.

Balení, označování a přeprava vzorků

Každý kus vzorku připravený k testování (ztuhlý, vytvrzený) musí být na rubové straně označen samolepicím štítkem s následujícími čitelnými informacemi: název firmy, obchodní název výrobku a datum přípravy vzorku. **Každý kus zvlášť** se nejprve zabalí do hliníkové fólie a poté do polyetylenové fólie, která se opatří samolepicím štítkem se shodnými informacemi jako na rubové straně testovaného kusu. Vzorky musí být i nadále zabezpečeny proti chemickému znečištění a fyzikálním jevům.

K balení vzorků je nepřípustné používat fólie vyrobené z recyklovaných plastů!

Důležité doplňky

Původně **kapalné materiály** vzorků (barvy, laky, impregnující penetrační hmoty, lepidla, nivelační hmoty, syntetické podlahové pryskyřice, omítky, potěrové materiály, těsnící hmoty, tmely apod.) musí být naneseny na inertní podložku, za kterou se považuje sklo nebo nerezový plech, které mohou být před aplikací materiálu omyty zředěným roztokem saponátu a opláchnuty vodou. **K čištění nelze použít organická rozpouštědla vč. benzínu!** Pokud technologický postup vyžaduje úpravu povrchu inertního materiálu před aplikací testovaného materiálu, případně je inertní materiál nevhodný pro aplikaci testovaného materiálu, pak je nutné postup konzultovat s OP ZL.

Vzorek se považuje za připravený v momentě, kdy je právě vytvrzený, zaschlý apod. Ne dříve a ani později. Dle normy ČSN EN 16516, odst. 5.8, bod d) nesmí doba mezi odběrem hotového vzorku (např. ukončením vytvrzování) a zahájením zkoušky (v naší laboratoři) být delší **než 8 týdnů**.

Předávací dokumentace

Soupis předávaných vzorků, včetně data přípravy

Technické listy

Bezpečnostní listy

Certifikáty (pokud jsou dostupné)

Technologický postup (TP) přípravy zkušební vzorku, případné odchylky od TP.

Poskytovatel zkoušky

Státní zdravotní ústav, Centrum laboratorních činností,

Zkušební laboratoř č. 1206, akreditovaná ČIA podle normy ČSN EN ISO/IEC 17025,

Laboratoř pro chemickou bezpečnost výrobků

Šrobárova 49/48, 100 42 Praha 10

www.szu.cz

Kontakty

Ing. Markéta Lambertová, marketa.lambertova@szu.cz, tel. 267 082 551

Ing. Karel Vrbík, tel.: 267 082 554, email: karel.vrbik@szu.cz